

Serbian

Приступ државном архиву

Државни архив

Државни архив је јединствен и ненадокнадив део нашег културног наслеђа. То је где је документовано пословање владе Новог Јужног Велса - и њено узајамно дејствовање са људима и групама у нашем друштву од доласка Прве Флоте 1788. године до данас. Архив је 'сировина историје'. Део је наших колективних успомена.

Ево само неколико врста списа који могу да се нађу у државном архиву:

- списи о затвореничком систему, као што су налози и помиловања Прве Флоте
- документи којима су се основали наши системи владе и правосудја, као што су Правосудне Повеле из 1787. 1814. и 1823. године
- кључни извори информација о људима и животу као што су списи о попису становништва из 1828. и 1901. године
- списи о истраживањима и насељавању на поседе, као што је Филипова мапа Сиднеја из 1792. и Стуртов извештај о његовом путовању у Јужну Аустралију 1838. године
- списи о важним догађајима из наше историје као што је распуштање Лангове владе 1932. године
- планови државних зграда, од раних колонијалних грађевина до Сиднејске Опере па надаље.

Државни архив садржи све формате - картотеке, фотографије, мапе, плакате, планове, филмове, звучне снимке и електронско евидентирање.

Људи користе државни архив из много разлога. Јавност, универзитетски, породични и локални историчари, друштвени и научни истраживачи, писци, средства јавног обавештавања, студенти - сви редовно користе Државни архив. И државне установе често користе архив.

Ваше право приступа

Закон о државном евидентирању *State Records Act 1998* успоставља опште право приступа државном архиву у 'периоду отвореног приступа', тј. старом најмање 30 година. Међутим, нису сви такви списи доступни јавности. Неки садрже информације, као што су осетљиве личне информације, за које треба дуже затворено време.

Државне установе стално оцењују осетљивост списка за које су одговорне, укључивши и оне који се налазе у државном архиву. Треба да донесу 'упутства о приступу' да се списи ставе на располагање или повуку из јавне употребе. Ако желите да добијете приступ списима старијим од 30 година који не потпадају под упутство о приступу, можете затражити да се донесе упутство о 'отварању за јавни приступ'.

Понекад државне установе дозвољавају рани приступ списима старим мање од 30 година. Такође могу да овласте специјалан приступ списима у вези којих је донето упутство да су 'затворени за јавност' под одређеним условима.

Да бисмо вам помогли да одлучите какви су списи расположиви водимо регистар упутстава о приступу. Регистар је расположив за јавност.

Закон о државном евидентирању - *State Records Act* не утиче на права приступа према Закону о слободи информација 1989 - *Freedom of Information Act 1989*.

Заштита архива

Понекад се материјали из државног архива морају затворити за јавност, да би се заштитили од оштећења. Где год је то могуће обезбеђујемо за странке копије.

Додатне информације

Наше особље вас може саветовати о вашим правима приступа државном архиву и да ли има неких ограничења за списе које желите да видите. Можете наћи више додатних информација у публикацији Сажет архив 9 - *Archives in Brief 9* - и на нашем World Wide Web сајту.

Где можете да користите архив

У нашим просторијама за преглед материјала

Имамо две просторије за преглед материјала - Search Rooms - једну у централном пословном подручју Сиднеја и једну у западном Сиднеју - где можете да погледате списе у државном архиву у оригиналу или у копираној форми.

У регионалном Новом Јужном Велсу

Мрежа регионалних спремишта која се налази у установама-домаћинима у Арמידелу, Њукастлу, Вага Ваги, Вулонгону и Брокен Хилу спрема и обезбеђује приступ државном архиву од регионалне важности и копијама кључне државне архивске грађе.

Детаљи могу да се добију у публикацији Сажет архив 14 - *Archives in Brief 14* - и на нашем World Wide Web сајту.

У локалним друштвеним заједницама

Ставили смо на располагање најкорисније материјале из државног архива за породичну историју у виду комплета за генеалогско истраживање *Genealogical Research Kit*. Преко 100 библиотека и других установа широм Новог Јужног Велса служе као приступни пунктови за друштвену заједницу за добивање комплета и копија из других државних архива.

Детаљи садржине комплета могу да се добију у публикацији Сажет архив 12 - *Archives in Brief 12* - а носиоци комплета наводе се у публикацији Сажет архив 15 - *Archives in Brief 15* - и на нашем World Wide Web сајту.

У вашем дому или канцеларији

Заинтересовани аматери или професионални истраживачи могу у микроформи купити комплет Archives Resources Kit и копије других списа из државног архива.

Копирање

Нудимо потпуни низ услуга за копирање у нашим просторијама за преглед материјала - Search Rooms. Иако је основни приступ државном архиву бесплатан, копирање се наплаћује.

Налажење архивских списа које требате

Наше професионално особље ће вам помоћи и саветовати вас у вези питања о вашем истраживању. Можете да разговарате са архиваром за стручне савете (reference archivist) у једној од наших просторија за преглед материјала или можете да телефонирате, пишете, пошаљете факс или да нам се обратите електронском поштом.

Налажење помагала

Такође имамо разна помагала која вам помажу да нађете у архиву материјале које желите.

Концизан водич кроз државни архив Новог Јужног Велса - *Concise Guide to the State Archives of New South Wales* - је наше опсежно помагало за налажење материјала у државном архиву. Има и много других водича о специфичним темама и нови низ чињеничних информативних листова под називом Сажет архив - *Archives in Brief*. Поред тога, могу да се добију у нашим просторијама за преглед материјала алфабетски регистри и спискови предмета за често кориштене серије спремљених списа.

Концизан водич, многи други водичи и све већи низ алфабетских регистара може да се нађе на нашем World Wide Web сајту.

Билтен

Ту и тамо - *Vital Signs* - је наш квартални билтен. Обавештава вас о најновијим унапређењима наших услуга, нашем програму активности и додацима архиву.

Предавања, радионице и туре

Спроводимо програм редовних предавања, радионица и тура. Потражите наш текући програм активности на нашем World Wide Web сајту, у нашим просторијама за преглед материјала и у билтену *Vital Signs*.

На Интернету

Наш World Wide Web сајт је такође наша 'улазна капија'. Садржи наша моментално расположива помагала за налажење материјала, информације о нашим службама и активностима и још много тога. Пожртвовно радимо на томе да учинимо моментално расположивим све више наших услуга - и кључних материјала из Државног архива.

Где да нас нађете

У градском подручју Сиднеја

Наша градска просторија за преглед материјала налази се у срцу историјског дела града, у Рокс, на адреси:

The Sydney Records Centre
2 Globe Street, Sydney

Тел. (02) 9673 1788

Факс (02) 9833 4518

У западном Сиднеју

Наша просторија за преглед материјала у западном Сиднеју налази се на адреси:

The Western Sydney Records Centre
143 O'Connell Street, Kingswood

Тел. (02) 9673 1788

Факс (02) 9833 4518

У обе просторије може се ући са инвалидским колицима.

Радно време

Отворени смо од 9.00 ујутро до 5.00 сати послеподне од понедељка до петка и од 10.00 пре подне до 4.00 сата послеподне суботом. Затворени смо недељом и државним празницима.

На Интернету

World Wide Web:

www.records.nsw.gov.au

E-mail: [srecords @ records.nsw.gov.au](mailto:srecords@records.nsw.gov.au)

Наша поштанска адреса

State Records
PO Box 516
Kingswood NSW 2747